

آدرس فصل هفتمی

یا

آدرس جنگ

امیر فیض- حقوقدان

در مذاکرات هسته ای بین ایران و ۵+۱ واژه ها و عباراتی بکاررفته و می رود که در چارچوب قرارداد های حقوقی غیر معمول و یا شاید هم بی سابقه باشد. نخست ممکن است این باور بوجود بیاید، از آنجا که مذاکرات هسته ای بین ۵+۱ و ایران مذاکراتی بسیار استثنائی و بی سابقه است لذا واژه ها و عبارات هم بی سابقه است. این تصور در مورد واژه های فنی ممکن است وارد باشد ولی در مورد شقوق تعهدات طرفین که بر پایه حقوق سیاسی قرار میگرد برداشت متعادلی نیست و بیشتر، انگار بر آن است که از بکار بردن عبارات و واژه هائی که سابقه حقوقی مشخص و معنا شده ندارد، گشاده ساختن فصل اختلاف و بگوومگو در قرارداد است (از این ستون به ان ستون فرج است).

یک قرارداد و یا موافقتنامه خوب آن است که عبارات آن مشخص و روشن و فصل تعهد و کم و کیف آن بنحوی نباشد که قابل تعریف و تحریف باشد قرارداد خوب با قرارداد عادلانه و منصفانه تفاوت دارد.

ممکن است یک قراردادی خوب باشد ولی منصفانه نباشد؛ و برعکس قراردادی درمنطوق منصفانه باشد ولی در عمل، با مشکلات قراردادی بد روبرو بشود قرارداد خوب نیازی به دادگاه ندارد و قرارداد بد بدون دادگاه نمیشود.

سمت این تحریر

سمت این تحریر متوجه اظهارات اصرار مآبانه آقای ظریف است به عبارت زیر:

>توافق با ۵+۱ در یک قطعنامه فصل هفتمی منشور ملل متحد مورد تائید قرار میگیرد و در نتیجه یک توافق بین المللی و الزام آور برای همه کشورهاست.<

نمیدانم ایرانیانی که علاقمند به مسائل ایران که یکی از مهمترین آنها همین مذاکرات هسته ای و آثار وابسته به آن مانند تحریم ها و غیره است وقتی اظهارات آقای ظریف را خواندند فهمیدند که مقصود از (فصل هفتمی) کدام آدرس در اظهارات ایشان است؟

بنده که نفهمیدم؛ آدرس فصل هفتمی کجاست زیرا فصل هفتم در منشور سازمان ملل مشتمل بر مواد ۳۹ تا ۵۱ منشور است و هر یک از مواد مزبور خود دارای بند های تصریحی است که مجموعاً فصل هفتم را شکل میدهد.

در تشبیه میتوان آدرس آقای ظریف را چنان گرفت که آدرسی چنین داده شود (نشانی، خیابان ناصرخسرو برسد به دست ...).^۱

بنده هرچه در آن فصل هفتم دقت کردم آدرس بند هفتمی آقای ظریف را نتوانستم پیدا کنم. آدرس آن است که انسان با استفاده از آن سر راست و بدون سردرگمی به مقصد برسد؛ یکی از طرق فرار از معادله آدرس های غلط و نامشخص است که طرف خسته شده و موضوع را فراموش میکند و یا بحساب کم حوصلگی و یا نادانی خود میگذارد.

اهمیت موضوع بیشتر از آن است که آدرس های غلط و اظهارات بی منطق بتواند انسان را از تعقیب موضوع منصرف سازد لذا اکنون به اتفاق به مسیر آدرس بند هفتمی میرویم تا به آدرس درست برسیم.

آدرس آقای ظریف

در بند هفتم منشور سازمان ملل متحد که مشتمل بر مواد و بند های متعدد است سه ماده است که میتوان آنها را به موضوع هسته ای ایران مربوط دانست.

یکی ماده ۴۱ منشور است که میگوید: «شورای امنیت میتواند تصمیم بگیرد که برای اجرای تصمیمات آن شورا مبادرت به چه اقداماتی که متضمن بکارگیری نیروی مسلح نباشد لازم است و میتواند از اعضای ملل متحد بخواهد که به این قبیل اقدامات مبادرت ورزند و این اقدامات ممکن است شامل تمام یا قسمتی از روابط اقتصادی - ارتباطات - راه آهن - دریایی - هوایی - پستی - رادیویی و سایر مسائل ارتباطات و قطع روابط سیاسی باشد.

ماده مزبور سند قطعنامه های شورای امنیت است که در ۴ قطعنامه از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۲ سبب تحمیل تحریم های اقتصادی خاصی به ایران شده است و در ارتباط با همین ماده است که گروه ۵+۱ طرف گفتگو با ایران برای اجرای ماده مزبور قرار گرفته است و باز در ارتباط با همین ماده است که گروه مزبور با ایران موافقت نامه ژنو را امضا کرده است.

بنابراین ماده مزبور بصورت موافقت نامه ژنو سندی است که نمایانگر ماموریت گروه ۵+۱ میباشد.

این دقت لازم است که ماموریت ۵+۱ تنظیم یک موافقتنامه نیست بلکه اقداماتی است که بدون بکارگیری قدرت نظامی، خواست شورای امنیت را در رفع نگرانی سازمان ملل از فعالیت اتمی ایران ممکن سازد.

باز این دقت بجاست که بغیر از اقدامات نظامی هر اقدامی که بنظر ۵+۱ (مامور) لازم باشد در صلاحیت ۵+۱ قرارداد شده است.

بنابر این آنطور که آقای ظریف تصور کرده است که موافقت نامه ژنو و یا موافقت پی آمد آنرا به شورای امنیت میفرستد و شورای امنیت با صدور قطعنامه ای رهائی ایران را از تحریم ها اعلام میکند و همه کشورهای عضو هم آنرا میپذیرند خیال باطل است؛ زیرا:

^۱ - پیش از شورش ۵۷ شخصی از یک فروشگاه در پاریس خرید کرده بود و فروشنده آدرس او در تهران را خواسته بود گفته بود بنویس " «... تهران» (... بجای نام او) فروشنده گفته بود این آدرس کفایت نمی کند گفته بود اگر من از تهران نامه ای بفرستم «ژنرال دو گل پاریس» بدست رییس جمهور شما نمی رسد؟؟ - او آزمون نماینده فروش یک نوع اتومبیل اروپایی بود. ح-ک

در ماده ۴۱ گفته نشده همینکه ایران متعهد شد و تضمین هم داد که رفع نگرانی جهانی را از فعالیت های هسته ای خواهد کرد شورای امنیت قانع شده و فسخ قطعنامه های سابقه را با صدور قطعنامه جدیدی اعلام خواهد داشت، و اگرچنین بود، چه لزومی به ارجاع موضوع از سوی شورای امنیت به اعضای شورای امنیت بود بلکه همینکه جمهوری اسلامی تعهد میکرد که کلیه فعالیت های هسته ای خود را متوقف خواهد کرد موجب برای صدور قطعنامه تحریم ایران بوجود نیامد.

واقعیت این است که مفهوم ماده ۴۱ ناظر بر کلیه اقدامات مقتضی بغیر از اقدامات نظامی است برای حصول اطمینان از اینکه ایران به فعالیت هسته ای برای استفاده نظامی دسترسی نخواهد داشت و این صراحت ناظر است بر اینکه کشورهای عضو سازمان و بیشتر، اعضای شورای امنیت تکلیف دارند که اقدامات مقتضی را تا آنجا به جریان اندازند که ایران نتواند فعالیت هسته ای داشته باشد و به کلامی دیگر کشورهای ۵+۱ ضامن اقدامات هسته ای احتمالی ایران باشند.

در همین لایحه جدید کنگره آمریکا که بوسیله آقای الیوت انکل تهیه شده صریحا به تضمین و ضمانت آمریکا اشاره و آمده است:

چنین توافقی باید در درجه اول توانایی ایران را در استفاده از تسلیحاتی از مواد هسته ای را در نظر بگیرد و در درجه دوم تضمین کند تا در صورتی که ایران توافق بدست آمده را زیر پا بگذارد ایالات متحده فرصت کافی برای بروز واکنش موثر به این وضعیت را خواهد داشت.

مفهوم این صراحت کنگره این است که آمریکا در مقابل تعهدات ایران ضامن است و مدت یکسال هم برای آن وقت است که واکنش موثر که همان اقدامات نظامی حسب ماده ۴۲ است، را علیه ایران آغاز کند.

نگاه کنید به جمله اقدامات مقتضی در ماده ۴۱ که کلی است و هیچ محدودیتی در آن به غیر از اقدامات نظامی بر آن وارد نشده است.

بنابراین قرارداد و یا موافقتنامه نهائی ۵+۱ با ایران، سند فسخ قطعنامه های صادره علیه ایران نخواهد بود بلکه گزارشی میتواند سند ابطال قطعنامه های شورای امنیت نسبت به ایران باشد، که خلع سلاح فعالیت اتمی ایران را ۵+۱ تضمین کرده است.

باز به کلامی دیگر نقش ۵+۱ تنظیم موافقت نامه با ایران نیست بلکه متوقف ساختن فعالیت های هسته ای ایران است یعنی موافقتنامه ژنو و یا موافقت نامه های پیگیر آن بخشی از نقش و وظیفه ۵+۱ است و کل آن مترتب در تضمین است.^۲

آقای ظریف اینطور تصور کرده که قراردادی که بین ایران و ۵+۱ در مورد مسائل هسته ای امضا میشود، کافی برای رفع اثر از قطعنامه های شورای امنیت است در حالیکه در همان موافقت نامه ها اجرای صادقاته و راست گرایانه آن قراردادها در حق آمریکا منظور شده، نه شورای امنیت و این خود دلیل است که طرف اجرایی قرارداد و یا موافقتنامه، ۵+۱ است.

^۲ - بطور کلی نقش آمریکا و در کل ۱+۵ این است که ایران را بکلی و سرتاسر بدون قید و شرط از هرگونه پژوهش اتمی در هر سطحی محروم و راه آنرا سد بکند. فریاد نتانیاهو این است که به تنهایی در خاورمیانه صاحب پروژه های اتمی باشد و ایران در این راه وارد نشود. که این امر خلاف مقررات آژانس و حقوق بین المللی است. ح-ک

اینکه آمریکا خواهان مدت ۱۰ سال و یا بیشتر برای راستی آزمایی ایران است برای همین است که مدت مزبور تضمینی برای تضمینی باشد که باید ۱+۵ به شورای امنیت بدهد.^۳

اینکه آمریکا میگوید که تحریم های شورای امنیت و حتی تحریم های کنگره بصورت تعلیق ۶ ماهه عمل خواهد کرد، نه، حذف تحریم ها، برای همین تضمین درتضمین است.

چقدر ساده انگاری است که خیال کنیم یک موافقتنامه و قراردادی بین ۱+۵ بسته میشود و ۱۰ سال هم مدت بعنوان تضمین خواهد داشت و یا اصلا تضمین مدت هم نخواهد داشت، و متقابلا آمریکا در شورای امنیت رای به ابطال قطعنامه های شورای امنیت خواهد داد و به این ترتیب ایران از قید و بند شورای امنیت و سازمان ملل فارغ و بجای آن با قید و قرارداد با آمریکا مواجه میشود.

اینها و نظایر آن مسائل روشنی است که از دید حقوقی دست اندرکاران مذاکرات هسته ای ایران و آمریکا آشکار است؛ حال اگر جریان یکطرفه و بی قید و بند است، اینها همه نتیجه نقص در موافقتنامه ژنو است که چنین تنظیم شده است.

با آنکه معلوم نیست که چه موافقت هائی بین گروه ایرانی و ۱+۵ درباره مسائل هسته ای شده است و تنها یک متن موافقتنامه آنهم به اشکال مختلف منتشر شده (همین امروز آقای عراقچی گفت هرچه در باره توافق هسته ای گفته میشود شایعه است)، معهذ میتوان گفت هر توافقی صورت گرفته باشد صرفنظر از نفس اعتبار آن از نظر تصویب مجلس، به اعتبار ماده ۴۱ معتبر میباشد.

ضمانت اجرای موافقتها

ضمانت اجرای مذاکرات هسته ای از جمله موافقت نامه ژنو که مبنای تصمیمات و مذاکرات قرارداد ماده ۴۲ منشور سازمان ملل است که بمناسبت اهمیت آن در این تحریر عینا به اینجا آورده میشود.

ماده ۴۲ در صورتی که شورای امنیت تشخیص دهد که اقدامات پیش بینی شده در ماده ۴۱ کافی نخواهد بود یا ثابت شده باشد که کافی نیست میتواند بوسیله نیروی هوایی، دریایی یا زمینی به اقداماتی جهت حفظ و یا اعاده صلح و امنیت بین المللی ضروری است مبادرت کند. این اقدامات ممکن است مشتمل بر تظاهرات و محاصره و سایر عملیات نیروی هوایی و دریایی و یا زمینی اعضای شورای امنیت باشد.

دقت در این ماده موقعیت بسیار خطرناک ایران را درمخمسه مذاکرات هسته ای با ۱+۵ نشان میدهد و بدترین تصویری که میتوان بر آن نوشت این است که اگر ۱+۵ اعلام کند که مذاکرات با ایران نمیتواند تامین کننده نظر شورای امنیت در توقف فعالیت هسته ای باشد ایران بکام جنگ کشیده خواهد شد.

به همین دلیل است که سید علی میگوید ما به مذاکرات ادامه میدهیم با آنکه میدانیم نتیجه ای ندارد. زیرا قطع مذاکرات یکی از دلایل شمول ماده ۴۲ بر ایران خواهد بود.

^۳ - شورای امنیت کیست؟؟ شورای امنیت هم از اکثریت همین کشورهای عضو ۱+۵ تشکیل شده است که هرکدام به تنهایی حق وتو دارند، بنابراین آقای ظریف اگر گمان دارد با احاله دادن توافق به شورای امنیت از این شورا با لبخند سیاسی بیرون خواهد آمد سخت در اشتباه است. زیرا شورای امنیت هرگز خلاف نظر آمریکا و متحدان دیگرش به نفع ایران رای نخواهد داد و اگر هم بدهد حداقل با وتوی آمریکا که نقطه نظر های اسرائیل را دنبال میکند مواجه خواهد شد. چاقو که دسته اش را نمی برد.. ح-ک

تمام ابهامات موجود در موافقتنامه ژنو مادام که اصلاح نشود چه در تفسیر و چه در اجرا ایران را زیر فشار ماده ۴۲ قرار خواهد داد و چون ایران آنرا امضا کرده است نسبت به محتوای آن نمیتواند تمکین نکند و اساساً عدم تمکین به موافقتنامه هم از مراتب شمول ماده ۴۲ به ایران خواهد بود.

حساسیت مذاکرات و تصمیمات آنقدر مهم است که همه کشورهای جهان را بر منطبق ماده ۴۲ در صاف حمله نظامی به ایران قرار خواهد داد و حمله نظامی خودسرانه احتمالی اسرائیل به ایران را به تهاجم هوایی همه کشورهای عضو شورای امنیت و سازمان ملل، مجاز و به حالت تکلیف در خواهد آورد.

ادرسى که به جنگ میرسد

آدرس آقای ظریف ایران را دقیقاً به میدان جنگ و تهاجم کشورها خواهد کشید آنهم به پشتیبانی سازمان ملل؛ زیرا ارجاع موضوع به بند هفتم منشور شورا است که حق مطلب را بیان میکند؛ که کرده است.

آدرس آقای ظریف نوعی ایجاد موافقت با شمول مواد ۴۱ و ۴۲ منشور سازمان ملل است و این در حالی است که در گذشته ایران به ارجاع پرونده به شورای امنیت سخت معترض بود و قبل از رسیدگی به این اعتراض، شورای امنیت نمیتوانست به اجرای ماده ۴۱ مبادرت کند، ولی زمانی که ایران تن به موافقتنامه ژنو داد گرچه میتوان گفت که ایران بطور ضمنی از حق اعتراض خودبدلانی از جمله حسن نیت به حل و فصل موضوع انصراف حاصل کرده است ولی این نرمش و انعطاف پذیری نمیتواند به موافقتنامه ای ختم شود که ناهمواری های بسیار یکطرفه و زیان بار و حتی حق پیش بینی مرجع صلاحیتدار برای اعتراض و رسیدگی به اختلافات ناشیه از موافقتنامه ژنو را از خود سلب کرده باشد و در نتیجه به قراری منجر شود که نقض حاکمیت حقوقی ملت ایران از جمله صراحت ماده ۷۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی گردد.

تنها پایگاه

در این گذرگاه سخت و حساس تنها پایگاهی که میتواند از لغزش های بسیار خطرناک جلوگیری کند مجلس است که از حق قانونی خود استفاده کرده و خواستار رسیدگی و تصویب و احتمالاً اصلاح موافقتنامه ژنو گردد و در این مسیر است که بار عایت اصول منصفانه در قراردادها مسیری عادی ممکن است طی گردد.

در این تردید نیست که جمهوری اسلامی بدلیل عدم کفایت و سوء مدیریت خسارات و زیان بسیار سنگینی به ملت ایران در رابطه با فعالیت های هسته ای وارد ساخته است، که بخشی از آنهم باز متوجه دور زدن مجلس بوده است ولی فراموش نکنیم که آدرس ماده ۴۲ جواز حکم جنگ و حمله دریایی و هوایی برای آمریکا و کشورهایی که منتظر حمله به ایران هستند، چیز دیگری است.

اسب دوانی بیشکستان

یادتان هست که رئیس مجلس علی لاریجانی در سال ۱۳۷۲ شانزدهم تیرماه گفت: «مانه تنها در مقابل آمریکا می ایستیم بلکه توی دهان آمریکا میزنیم و جرات داریم که جهان اسلامی را علیه آمریکا بشورانیم».

یادتان هست که فرمانده سپاه پاسداران گفت ما تنگه هرمز را با غرق تمامی ناوگان آمریکا می بندیم.

یادتان هست که سرلشگر گاو میش (فیروزآبادی) گفت: <من مسئول جنگ با آمریکا هستم>.

همه ایها پیشکشتان <قاچ زین را بگیریید اسب داونی پیشکشتان> به اسارت نامه ژنو برسید بقیه پیشکشتان.